

Проценка на корисниците Опис на работни задачи за ко-фасилитаторите

Вовед

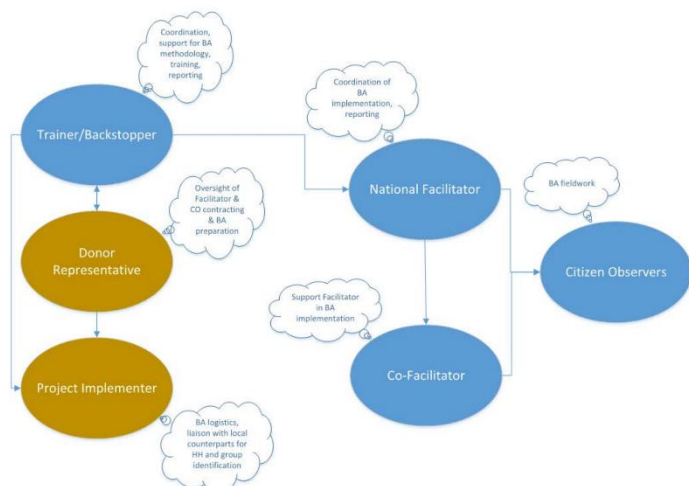
Како последователна активност и како надоградување на достигнувањата во областа на партиципативното следење и евалуација во периодот од 2014-2018 година (фаза 2), програмата Цивика мобилитас ќе спроведе пилот проценка на корисниците (ПК) во својата нова фаза од 2019-2022 година (фаза 3). Конкретните цели на проценката се:

- i. Да се измери степенот до кој граѓаните на С. Македонија сметаат дека Цивика мобилитас го постигнала своето очекувано влијание во вид на придонес кон општествени промени во земјата кои „вклучуваат подобрена соработка меѓу граѓанските организации и меѓу граѓанските организации и властите, во смисла на тоа да ги одразува проблемите, потребите, очекувањата и приоритетите на граѓаните“;
- ii. Да ги определи и да ги формулира конкретните лекции научени од искуството при помагањето на граѓанските организации да работат поефективно со своите корисници, гледано од перспективата на тие корисници;
- iii. Да ги проценат начините за комуникација меѓу Цивика мобилитас и граѓанските организации со нивните корисници, како и нивната ефективност;
- iv. Да ги определи препораките за тоа како граѓанските организации можат да ја зголемат својата интеракција со граѓаните и со другите корисници;
- v. Да подготви тестирана методологија за примена на ПК, која подоцна може да се користи од страна на граѓанските организации за спроведување на нивни ПК, и да се зголеми капацитетот на граѓанските организации поддржани од Цивика мобилитас за користење на таа методологија.

Со цел да ја спроведе методологијата за ПК, програмата Цивика мобилитас мобилизира тим базиран на генеричките улоги и одговорности дадени во водичот на СДЦ за проценки на корисниците. Тие се прикажани на графиконот.

Овој опис на работни задачи треба да биде водилка за задачите на ко-фасилитаторите.

BA Roles and Responsibilities

Преглед на методологијата и улогите на ПК

Основниот водечки технички документ е публикацијата „Проценка на корисниците - како да се забележи“ (‘How-To-Note’ Beneficiary Assessment) на СДЦ од мај 2013 година. Освен ова, Цивика мобилитас ќе го користи и искуството за примена на ПК или други слични партиципативни методологии за евалуација на СДЦ, но и на Светската банка.

Клучните чинители и тимови за спроведување на ПК се следниве:

Национален фасилитатор во овој процес е Лилјана Алчева: Таа ќе води во однос на севкупниот дизајн на ПК, а потоа ќе ги координира обуките, работилниците и собирањето податоци, ќе обезбедува проверка на квалитетот на собирањето и анализата на податоците. Националниот фасилитатор ќе биде одговорен за подготовка и потврда на извештајот за ПК, а ќе биде и главен координатор на кофасилитаторите.

Обучувач/проверувач: Ќе дава поддршка и тесно ќе соработува со националниот фасилитатор и ќе биде врска меѓу фасилитаторите и СДЦ и раководството на Цивика мобилитас. Најмногу ќе придонесе на почетокот на процесот на ПК во однос на дизајн на ПК и обезбедување обука за кофасилитаторите, а кон крајот на ангажманот во однос на обезбедување квалитет и помош при известувањето.

Кофасилитатори: Кофасилитаторот е одговорен за изнаоѓање заинтересирани граѓански набљудувачи (користејќи стандардни критериуми), за координација на собирањето податоци на регионално ниво, ќе работи како обучувач на граѓанските набљудувачи кои учествуваат во него, што на почеток ќе значи заедничко спроведување на собирањето на податоците. Кофасилитаторите исто така ќе собираат одредени податоци и ќе вршат нивна анализа. Ќе има неколку кофасилитатори, секој од нив во област од која се очекува дека ќе се собираат податоци (*овие локации треба дополнително да се определат*), а секој кофасилитатор ќе координира околу 10 граѓански набљудувачи.

Граѓански набљудувачи: Ќе има околу 80 граѓански набљудувачи, кои ќе бидат обучени и подготвени да собираат податоци во нивните региони, со фокус на заедниците и домаќинствата. Граѓанските набљудувачи ќе бидат обучени и водени од кофасилитаторите, на кои ќе им ги даваат собраните податоци.

И кофасилитаторите и граѓанските набљудувачи ќе учествуваат во завршната работилница за да ги споделат наодите за пилотот ПК и да дискутираат за нив.

Тим за поддршка: На централно ниво, ќе има тим кој треба да обезбеди добра комуникација меѓу сите (ко)фасилитатори и да ги организира активностите за обука и работилниците. Тимот за поддршка ќе обезбеди и симултан и писмен превод (таму каде што е потребен) и ќе организира патувања за (ко)фасилитаторите ако и кога ќе е потребно.

Процесот на ПК користи техники и алатки за партиципативна евалуација за да собере и анализира податоци кои можат да дадат информации за проценка на корисниците на Цивика мобилитас. Поголемиот дел од собирањето и анализата на податоците ќе се спроведе од страна на кофасилитаторите и граѓанските набљудувачи и за да ги дискутираат, а националниот кофасилитатор и обучувачот/проверувачот ќе дадат техничка поддршка и ќе водат во однос на известувањето.

Се очекува дека главните алатки за собирање податоци ќе бидат:

Интервјуа	Овие интервјуа во ПК се замислени да бидат во вид на разговори, бидејќи на ваков начин ќе им се помогне на луѓето подобро да ги искажат своите мисли и чувства за одредено прашање (на пример, како Цивика мобилитас им ги сменила животите). Материјалите на СДЦ препорачуваат интервјуата да се водат на ниво на домаќинство. Веројатно е дека исто така ќе има интервјуа со важни чинители во одредени заедници/сектори.
Фокус групи	ПК користи фокус групи за да добие повратни информации на ниво на заедница (луѓе од иста населба, на пример, или од други, географски пораспрскани заедници, како и жени, деца и млади, ЛГБТИ или луѓе со посебни потреби).

Директно набљудување / забелешки на учесниците

Во ПК директното набљудување значи набљудување на оние што одговараат, за време на интервјуата или на фокус групите, со забележување на нивното однесување, карактеристики, шаблони и со документирање на нивните животни ситуации со фотографии или видеа.

Податоците ќе се собираат и ќе се анализираат во сите региони на државата. Овие региони треба да дадат широк приказ на земјата, во однос на етнички микс, рурални/урбани димензии и „тежина“ на инвестициите на Цивика мобилитас. Ќе има еден ко-фасилитатор за секој регион, а овој ко-фасилитатор ќе советува за изборот на населбите/заедниците/домаќинствата кои ќе се вклучат во собирањето податоци. Ова второ ниво на земање примероци треба исто така да земе предвид мешавина од „сектори“ во однос на интересите на потенцијалните граѓански набљудувачи. Ова значи дека пошироките и заедничките интереси како човековите права, демократијата, владеењето на правото и по секторските, како култура, образование, вработување, здравство, социјални прашања и животна средина треба подеднакво да бидат преставени во избраните населби, заедници и домаќинства и кај граѓанските набљудувачи.

Активности на ко-фасилитаторот

Секој ко-фасилитатор ќе добие хонорар за одреден број денови (до 10), плус трошоци направени во текот на собирањето на податоците, како и патни трошоци до/од работилниците. Се очекува процесот на ПК да заврши во рок од пет месеци (види ја временската рамка во прилогот), па затоа ко-фасилитаторите треба да бидат на располагање во текот на овој период. Хонорарите се за компензирање на времето кое ко-фасилитаторот го минува како поддршка на собирањето податоци. Учесството во сите други активности се очекува да биде на доброволна основа.

Индикативно, ко-фасилитаторите ќе треба да ги преземат/придонесат кон овие активности:

- Учество во дводневна **воведна работилница** за ПК за сите (ко)фасилитатори и тимот за поддршка, како и за раководителите на Цивика мобилитас. Оваа работилница ќе вклучи подготовка на клучни прашања кои треба да се одговорат за време на оценката, критериуми за избор на граѓански набљудувачи, и насоки за граѓанските набљудувачи за тоа како да собираат и да забележуваат податоци за проценката;
- Учество во еднодневна **работилница за планирање** за сите фасилитатори и за тимот за поддршка, која, меѓу другото, ќе резултира со план за изнаоѓање и поддршка на граѓанските набљудувачи за секој регион, и рамка за конкретни прашања кои треба да се одговорат преку процесот на собирање податоци за одреден регион;
- Изнаоѓање извесен број (до 10) **граѓански набљудувачи** за даден регион, врз основа на договорени критериуми и план за спроведување;
- Ко-фасилитирање (со национален фасилитатор) на еднодневна **работилница за обука** за граѓанските набљудувачи во даден регион;
- Обезбедување логистичка поддршка и обука за граѓанските набљудувачи за време на процесот на **собирање податоци**, и спроведување на најмногу пет интервјуа со интересните групи во дадениот регион и најмногу три дискусии во фокус групи со корисниците на грантистите на Цивика мобилитас;
- Координација на повратните информации/известувањето на граѓанските набљудувачи и **подготовка на податоците** (кои можат да бидат нумерички, наративни, во аудио или видео формат) за споделување на работилницата за верификација и анализа;
- Ко-фасилитирање (со националниот фасилитатор) на еднодневна **работилница за верификација и анализа** на ПК со граѓанските набљудувачи, со резултат што ги презентира повратните информации, на колективна основа, за одредениот регион (според форматот договорен на почетната работилница за планирање);
- Учество на еднодневна **работилница за известување** на ПК во Скопје, за сите фасилитатори и избрани граѓански набљудувачи, како и тимот на Цивика мобилитас;

- Давање **коментари на нацрт извештајот** за проценка на корисниците (подготвен од страна на националниот фасилитатор);
- **Споделување на извештајот** за проценка на корисниците со граѓанските набљудувачи и другите чинители во дадениот регион.

Профил на ко-фасилитаторот

Организациски приоритет

Со оглед на тоа што пилот ПК е наменета да придонесе кон капацитетите на граѓанските организации за партиципативни евалуации, приоритет ќе биде даден на изнаоѓање заинтересирани ко-фасилитатори од граѓанските организации, примарно од грантистите на Цивика мобилита. Меѓутоа, ќе се земат предвид и други поединци.

За секој регион/област, ќе биде идентификуван еден ко-фасилитатор, иако бројот на граѓански набљудувачи во секој регион/област може да варира, во зависност од „тежината“ на примерокот. Ко-фасилитаторите мора да живеат во регионот/областа во кој ќе се спроведе процената на корисниците.

Вештини, знаења и искуство

Ко-фасилитаторот мора да има:

- Најмалку тригодишно искуство во спроведување истражувања за граѓански организации, фасилитирање работилници и семинари, спроведување обуки, или слични интерактивни активности;
- Искуство во работење со повеќе сектори и пристапи на повеќе интересни групи;
- Основно познавање на методите за набљудување и оценка (евалуација);
- Барем два примера на авторство на извешати/публикации;
- Познавање на македонскиот и други локални јазици, а предност ќе биде работно познавање на англиски јазик.

Секој ко-фасилитатор ќе потпише договор за најмногу 10 дена платена работа во процесот на собирање податоци за ПК и учество во работилниците за обука, планирање и известување. Така, секој кофасилитатор ќе добие хонорар за 10 дена, плус договорените трошоци направени во текот на собирањето на податоците и патните трошоци до/од работилниците.

Прилог: Временска рамка на активностите

Цивика мобилитас го предлага следниов *индикативен* план за пилотирање на проценката на корисниците.

#	Чекори	Период	Учесници	Одговорни
1	Одредување на целите, опфатот и клучните прашања Внатрешно планирање со тимот за ПК на Цивика мобилитас и консултации со СДЦ, спроведувачите и чинителите; Подготовка на описот на работните задачи за кофасилитаторите	Март 2021	Национален фасилитатор, обучувач, Цивика мобилитас тим, СДЦ претставник	Раководители на тимот на Цивика мобилитас/ претставници на СДЦ
2	Избор на пробни локации и ко-фасилитатори Ќе се договорат избрани региони со СДЦ и ќе се објави Повик за изразување интерес на грантисти во овие региони за ко-фасилитатори; Ќе се изберат ко-фасилитатори и потпишат договори со нив; Општа рамка за собирање податоци за фасилитатори (насоки за интервјуа)	Март/април 2021	Национален фасилитатор, обучувач/проверувач, рак. на Цивика мобилитас, претставници на СДЦ	Национален фасилитатор
3	Воведна работилница и работилница за планирање со кофасилитаторот Подготовка и одржување на 2-дневна воведна работилница за обука на фасилитатори и нивна подготовка за процесот на планирање; Ко-фасилитаторите подготвуваат планови за мобилизирање на граѓански набљудувачи во нивните региони; Еднодневна работилница за планирање за сите ко-фасилитатори за договор за алатките и прашања за собирање податоци и план за собирање податоци и критериуми за избор на граѓански набљудувачи .	Април/мај 2021	Национален фасилитатор, обучувач/проверувач, кофасилитатори, тим за поддршка	Обучувач/Проверувач
4	Обука и поддршка за граѓанските набљудувачи Ко-фасилитаторите следат договорени критериуми за изнаоѓање граѓански набљудувачи во нивните региони; Четири еднодневни работилници за обука (два региона по работилница) со ко-фасилитатори и граѓански набљудувачи за обука за користење на алатките.	Мај 2021	Национален фасилитатор, обучувач/проверувач, кофасилитатори, тим за поддршка	Национален фасилитатор
5	Тестирање на методологијата Националниот фасилитатор избира еден регион и ги тестира прашањата и алатките; Разгледување и подобрување на методологијата од повратните информации на кофасилитаторите.	Мај 2021	Национален фасилитатор, обучувач, ко-фасилитатори, граѓ. набљудувачи	Национален фасилитатор
6	Собирање податоци Кофасилитаторите и граѓанските набљудувачи спроведуваат план за собирање податоци и ги забележуваат наодите во договорени стандардни формати	Јуни-јули 2021	Кофасилитатори, тим за поддршка, граѓански набљудувачи	Национален фасилитатор
7	Верификација и анализа на податоците Четири еднодневни работилници за верификација и анализа на податоци (два региона по работилница) за да ги разгледаат, да ги проверат, да ги верификуваат податоците и да ги испитаат почетните заклучоци; Националниот фасилитатор ќе советува за сите дополнувања или барања за понатамошно собирање податоци.	Август 2021	Национален фасилитатор, обучувач/проверувач, кофасилитатори, COs, тим за поддршка	Национален фасилитатор
8	Нацрт извештај	Септември	Национален фасилитатор, обучувач/проверувач	Национален фасилитатор
9	Работилница за известување за заклучоците и научените лекции Еднодневна работилница за известување за целиот ПК тим; Сите (ко)фасилитатори и одбрани граѓански набљудувачи го разгледуваат нацрт извештајот и даваат заклучоци/научени лекции.	септември	Национален фасилитатор, Обучувач, (ко)фасилитатори, граѓ. набљудувачи	Национален фасилитатор
10	Конечен извештај и споделување			